

نقش مدیریت لجستیک در کاهش هزینه های بالاسری پروژه های عمرانی

فرشاد حاتمی^۱، فرزاد حاتمی^۲

^۱ کارشناس ارشد مهندسی عمران-مدیریت ساخت و پروژه، دانشگاه صنعتی امیرکبیر
^۲ استادیار پژوهشگاه صنعت نفت و مرکز تحقیقات سازه و زلزله دانشگاه صنعتی امیرکبیر

fhatami@aut.ac.ir¹
hatamif@ripi.ir²

چکیده

با توجه به اهمیت مدیریت زنجیره چرخه مصالح در سایت های ساخت و ساز پروژه های عمرانی و گسترش نقش لجستیک به عنوان کلید در دستان مدیریت پروژه در دهه اخیر، از جایگاه ویژه ای برخوردار شده است. در این بین جهت تبیین نقش لجستیک در مدیریت سایت پروژه می بایست جزئیات بخش های مسئولیت چرخه لجستیک اعم از تولید کنندگان، تامین کنندگان و توزیع کنندگان بخوبی مشخص شود. تحلیل و آنالیز پلان برنامه ریزی از زمان شروع فعالیتهای پروژه تا اتمام عملیات و تحویل کار، از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. در این مقاله سعی شده است تا به جایگاه لجستیک و جزئیات روابط حاکم بر چرخه آن در سبیره پروژه های عمرانی پرداخته شود و اهمیت آنالیز تدارکات زنجیره چرخه مصالح و ساختار شکست کار لجستیک در بهبود هزینه های بالاسری توضیح داده شود.

کلید واژه: لجستیک، مدیریت زنجیره تامین، بهبود تدارکات، چرخه مصالح، مدل برنامه ریزی

۱. مقدمه

توجه به امر تدارکات ساخت و ساز در پروژه های عمرانی از جایگاه ویژه ای برخوردار می باشد. لجستیک به کلیه فعالیتهای هماهنگی اطلاق می شود که جهت بررسی، تحقیق، مطالعه و برآورد نیازها و احتیاجات اولیه در زمینه وسایل و تجهیزات، ماشینها و ابزارآلات، تاسیسات و قطعات از هر نوع و کلیه امور مربوط به تهیه، تولید، بیمه، نگهداری، انبارداری، توزیع، حمل و نقل، تنظیم و تهیه روش انجام کار، طراحی سیستم و دستور العمل و نظارت بر موارد فوق انجام می گیرد. مدیریت لجستیک بعنوان نقشی در زنجیره تامین است که وظیفه دارد طراحی، نحوه اجرا، کنترل و افزایش بهره وری کلیه فرایندهای مرتبط با ذخیره سازی کالا و جریانهای جلو برنده و یا عقب رونده موثر، ارائه سرویس ها و یا اطلاعات مرتبط از محل تولید تا نقطه مصرف به طوریکه نیازهای مشتریان را بر آورده سازد، می باشد.

چارتر اینستیتی لجستیک و حمل و نقل (CILT) در سال ۱۹۱۹ در انگلیس تاسیس شد و رویال چارتر را در سال ۱۹۲۶ تاسیس کرد. موسسات چارتر یکی از مهمترین بخشها یا موسسات در زمینه لجستیک و حمل و نقل هستند که وظیفه امتیاز دهی میزان کیفی خدمات حرفه ای را در مدیریت لجستیک بر عهده دارند.

۲. سیستم لجستیک

لجستیک یک سیستم جامع نگر است که اهتمام آن در نظر گرفتن راه حل بهینه برای رسیدن به مقصود است. یعنی همه ابزارها را در دسترس قرار می دهد و آنگاه با توجه به موقعیت تصمیم می گیرد که از چه روش و ابزاری استفاده کند. لجستیک به عنوان یک روش کلی، دید خود را به پهنه ای وسیع تر می گستراند و از بالا دست به قضایا می نگرد و تصمیم می گیرد که چه فرایندی انجام شود و یک مدیریت دست بالا است. درصنایع تولیدی یا خدماتی، هدف یا رسالت کلی به نوعی دستیابی به رضایت مشتری عنوان می شود. در حقیقت این رضایت مشتری است که باعث دستیابی سازمان به سود می شود. اولین فرایندی که در تعریف لجستیک مهم به نظر می رسد شامل برنامه ریزی اجرا و کنترل می باشد.

¹ The Chartered Institute of Logistics & Transport (CILT)